

Գեղարքունիքի, Լոռու, Կոտայքի մարզերի Ֆիզիկական հաշմանդամություն ունեցող երեխաներին մատուցվող տնայցային ուսուցման ծառայության մոնիտորինգի արդյունքների ամփոփում

Ինչ շրջանակներում է իրականացվել մոնիտորինգը

«Մարտունու կանանց համայնքային խորհուրդ» ՀԿ-ն (ՄԿՀԽ) «Թրանսփարենսի Ինթերնեշնլ հակակոռուպցիոն կենտրոն» ՀԿ-ի աջակցությամբ՝ ԱՄՆ Միջազգային զարգացման գործակալության ֆինանսավորմամբ իրականացվող «Պահանջատեր հասարակություն՝ հանուն պատասխանատու կառավարման» ծրագրի շրջանակներում իրականացրել է Գեղարքունիքի, Լոռու, Կոտայքի մարզերի Ֆիզիկապես հաշմանդամ երեխաներին մատուցվող տնային ուսուցման մոնիտորինգ:

Ծրագրի նպատակն է նպաստել ֆիզիկական հաշմանդամություն ունեցող՝ առողջական վիճակի պատճառով ուսումնական հաստատություն հաճախել չկարողացող դպրոցահասակ երեխաների կրթության որակի և հավասար իրավունքների ապահովմանը՝ տնային ուսուցման մատուցման հասցեականության և հասանելիության մոնիտորինգի միջոցով:

Մոնիտորինգի նպատակն էր

1. Համայնքների շահառու երեխաների համար ինչ մոնիտորինգի պահը իրականացված հանրային կրթական ծառայության որակի գնահատումը
2. Շահառուների կրթական կարիքների գնահատումը
3. Ծառայությունների մատուցման սահմանված պահանջների թերացումների և դրանց պատճառների բացահայտումը:

Մեթոդաբանություն

- **Շահառուների հարցում** ուղղված ներառական կրթությանը ընդհանրապես և տնային ուսուցմանը մասնավորապես:
- **Փորձագիտական հարցում** ուղղված կառավարության որոշումների կիրարկման մեխանիզմների թերությունների և դժվարությունների բացահայտմանը:

Նշված մեթոդները կյանքի են կոչվել հետևյալ քայլերով՝

1. Առողջական վիճակի պատճառով ուսումնական հաստատություն հաճախել չկարողացող երեխաների համար իրականացվող ծառայությունների որակի և քանակի ուսումնասիրություն,
2. Կրթական ծրագրի և չափանիշների համեմատում իրական պրակտիկայի հետ,
3. Շահառուների և շահագրգիռների առաջարկությունների արձանագրում և առաջարկների մշակում:

Հարցման մեջ ընդգրկվել են թիրախ մարզերի հինգ քաղաքների՝ Մարտունի, Վարդենիս, Հրազդան, Վանաձոր, Ստեփանավան և 22 գյուղերի օրենքով տնային ուսուցման իրավունք ունեցող երեխաների ողջ համաթիվը, որը ՄԿՀԽ-ը ստացել է բոլոր առկա աղբյուրների ցուցակների ուսումնասիրության, համադրման, ըստ հասցեների ստուգման արդյունքներով: Ընտրվել են շրջկենտրոնին մոտ և հեռու, բնակչության թվով փոքր և մեծ գյուղերը:

Շահառուների վերաբերյալ նշված աղբյուրներից ստացված 98 երեխայի մասին տեղեկատվության խաչաձև ստուգումների, տնայցերի ժամանակ բժշկասոցիալական ախտորոշման փաստաթղթերի ստուգումների և դրանք տնային ուսուցման ենթակա հիվանդությունների պետականորեն հաստատված

ցանկի¹ հետ համեմատման արդյունքում բոլոր երեք մարզերից բացահայտվել են առողջական վիճակի պատճառով ուսումնական հաստատություններ չհաճախող 36 երեխա:

Հիմնական բացահայտումները

1. Երեխայի կրթության կարիքի մասնագիտական գնահատումը անցնում է դրա կարիքն ունեցող երեխաների մի մասը, որովհետև ոչ բոլոր քաղաքներում, մարզկենտրոններում կան գնահատման կենտրոններ:
2. Երեխայի կրթության համար անհրաժեշտ փաստաթղթավորման գործընթացը ծնողները հիմնականում դրական են գնահատել: Հիմնական դժվարությունները կապված են եղել իրենց թույլ իրազեկվածության կամ փաստաթուղթ տրամադրող կառույցների հերթերի ու հեռավորության հետ:
3. Կրթության տնային ուսուցման ծառայություն մատուցող շրջայի կարևորագույն օղակի՝ դպրոցի թերացումները կապված են եղել առանց համապատասխան գնահատման կենտրոնի եզրակացության բացակայության կամ ոչ օբյեկտիվության, ուսուցում կազմակերպելու, դասագրքերի և օժանդակ նյութերի թերի տրամադրման և ուսումնական գործընթացը օրենքի պահանջներից մեծ շեղումներով (ժամաքանակ, առարկայացանկ) իրականացնելու հետ:
4. Տնային ուսուցման ենթակա ֆիզիկապես հաշմանդամ երեխայի սոցիալական ադապտացիա չի իրականացվում, դրա պատճառով տարեկիցների հետ նրա շփվելու և մեկուսացվածության վտանգը կանխելու համար շատ ծնողներ ստիպված մինչև որոշակի տարիք երեխային գրկած տանում են դպրոց:

Առաջարկություններ

1. Հաշմանդամ երեխայի կրթական կարիքի օբյեկտիվ գնահատում յուրաքանչյուր տարածաշրջանում գնահատման կենտրոնների ստեղծմամբ:
2. Դպրոցի աշխատակազմի վերապատրաստում կոնկրետ հաշմանդամության տեսակի ընկալման, երեխաների վարքի, հիգիենիկ առանձնահատկությունների և հատուկ մանկավարժության վերաբերյալ
3. Զննարկել, որոշել և լուծել տնային ուսուցում անցնող երեխայի սոցիալական ադապտացիայի խնդիրները, որոշ դեպքերում համատեղելով տնային ուսուցումը դասարանային ուսուցմանը:
4. Մարզերում լուծել ուսուցչին և երեխային դպրոց-տուն-դպրոց տեղափոխման տրանսպորտային և ֆինանսական ապահովման խնդիրները: